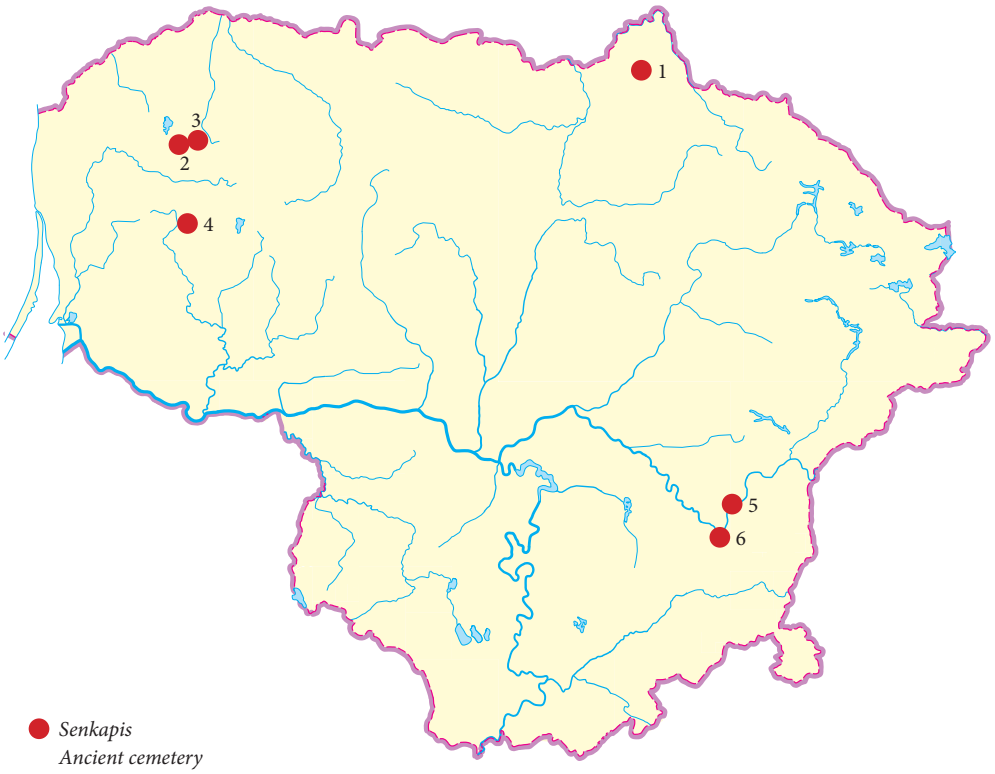

Senkapis
Ancient cemetery

1 – Biržai,
2 – Jogaudai,
3 – Paluokė,
4 – Vatušiai,
5 – Verkiai,
6 – Vilnius.

Eugenijus Butėnas

Senkapis Vilniuje, Čiurlionio g. 3

2007 m. lapkričio – 2008 m. vasario mėnesiais pratęsti archeologiniai tyrimai Čiurlionio g. 3 sklype, nugriovus čia stovėjusį medinį pastatą. Archeologiniai tyrimai šiame sklype buvo pradėti dar 2005 m., tada buvo atlikti archeologiniai žvalgomieji tyrimai (tirti 5 šurfai, tyrimus vykdė archeologas A. Vaicekauskas) (*ATL 2005 metais, V.,* 2006, p. 137–138). Archeologas V. Daminaitis tada ištyrė neužstatytą sklypo dalį – apie 260 m² (*ATL 2005 metais, V.,* 2006, p. 129–130). 2005 m. tyrimų metu buvo aptikti 57 žmonių palaidojimai ar jų fragmentai. Rasta archeologinė medžiaga kapus leido datuoti XVI a.

2007 m. archeologinių tyrimų tikslas buvo ištirti palaidojimus po šiame sklype stovėjusiu mediniu namu. Tyrimų metu ištirtas 280 m² plotas. Tirtame plote po buvusiu mediniu namu aptikti dar 22 žmonių palaidojimai. Dalis mirusiųjų laidoti mediniuose karstuose (rasta geležinių kaltinių vinių), didžioji dalis ŠV kryptimi ir tik keletas V kryptimi, 0,6–1,1 m gylyje (nuo dabartinio paviršiaus). Deja, įkapių aptikta labai mažai – tik trijuose kapuose. Jas sudarė 3 uždari apvalaus skerspjūvio žalvariniai (?) žiedai ir žalvarinė sagtelė (apavo) su geležiniu užsegimo liežuvėliu. Pagal rastąsias įkapes ir atsižvelgiant į 2005 m. tyrimų duomenis, rastuosius palaidojimus tenka datuoti XVI–XVII a. pradžia.

Be minėtų palaidojimų, aptikta įvairios buitinės paskirties keramikos fragmentų, datuojamų XVIII–XX a. pradžia. Ši keramika su palaidojimais nesusijusi.

The old cemetery at Čiurlionio St. 3, Vilnius

During November 2007 – February 2008 the excavation was continued on the plot at Čiurlionio St. 3 after the demolition of the wooden building that stood here. The excavation was started on this plot in 2005 when the inhumations of 57 individuals or fragments of them were discovered. The archaeological material that was found allows the burials to be dated to the 16th century.

280 m² was excavated in 2007. The inhumations of another 22 individuals were discovered in the excavated area under the former wooden house. Some of the individuals were buried in wooden coffins (wrought iron nails were found), the majority of them faced NW with only several facing W, and they were found at a depth of 0.6–1.1 m (below the current surface). Only 3 burials contained grave goods: 3 closed bronze (?) rings with a round cross-section and a bronze (shoe) buckle with an iron tongue. On the basis of the grave goods that were found and considering the 2005 excavation data, the burials that were

found should be dated to the 16th– early 17th centuries.

Besides the aforementioned burials, various household pottery sherds dating to the 18th – early 20th century were found. This pottery is not connected with the burials.

Bronius Dakanis

Jogaudų (Lankos lauko) kapinynas

KPC, dalyvaujant KPD Telšių teritorinio padalinio vyriausiajam valstybiniam inspektoriui Antanui Eičui, 2007 m. birželio 6 d. žvalgė žmogaus kaulų radimvietę **Paluokės** kaime, Luokos ežero ŠV pakrantėje, statomo gyvenamojo namo įrengiamų pamatų aplinkoje (Plungės r., Paukštakių sen.). Pamatams iškastose tranšėjose daugiau kapų pėdsakų neaptikta, išskyrus žmogaus griaučių radimvietėje – buvusioje mirusiojo užkasimo vietoje, duobės dugne dar rastus kelis likusius statybininkų ir prokuratūros darbuotojų nesurinktus kauliukus bei fajansinio indo šukę, fabriko gamybos vinį ir dildės, datuotinos XX a. pirmąja puse, dalį. Aptikti radiniai byloja, jog įrengiant namo pamatus surasti mirusiojo palaikai galėjo būti užkasti to amžiaus viduryje. Neatmetama versija, kad jie yra vietinio gyventojo, išėjusio į partizanų būrį ir iš jo pasitraukusio, o vėliau dingusio neaiškiomis aplinkybėmis. Kadangi statomo namo vietoje kapinyno ar kapinių požymių nebuvo, rekomenduota tęsti gyvenamojo namo statybą.

Žvalgant aptiktų žmogaus griaučių radimvietę, 650 m į PV nuo minėto Luokos ežero V kranto, 500 m į PR nuo Mažeikių–Plungės plento ir tiek pat nuo kelių į Alsėdžius, Molupius ir Šliačkius kryžkelės, kalvelėje aptiktas Jogaudų kapinynas. Jis, be abejo, ir nu-

1 pav. Perkasa Jogaudų kapinyne iš R pusės. B. Dakanio nuotr.

Fig. 1. The trench in Jogaudai cemetery as viewed from the E.

